6a Universitat: tercer dia

Autor: Pol Bragulat
Data de publicació: 04-08-2019

Vet ací la crònica que En Pol Bragulat ha escrit sobre les conferències que van ser pronunciades dissabte 3 d'agost del 2019, el tercer dia de la 6a Universitat Nova Història.

Joanjo Albinyana: Semblances entre els Téllez d'Osuna i els Centelles d'Osona
Ha llençat el tret de sortida de la nostra tercera jornada en Joanjo Albinyana, amb una conferència on presenta el desdoblament fet sobre la nissaga Centelles a través de la construcció de la coneguda nissaga Téllez de Osuna.

Albinyana ha exposat com existeix aquest desdoblament resseguint l'heràldica, els topònims, les possessions de la família i les genealogies: i això des del Cid fins a les branques dels Colom Bertran, els Despuig i els Aimerics.

D'aquesta manera, ha argumentat que la família Téllez no vindria de Bearn, com se suposa, sinó que serien la nissaga Centelles que tenia possessions al Regne de València, a Biar i a les senyories que l'envolten, les quals tenen una toponímia quasi idèntica a la de les senyories dels Téllez.

Joanjo Albinyana: Semblances entre els Téllez d'Osuna i els Centelles d'Osona

Durant la presentació, ha intervingut En Rafael Mompó que ha parlat sobre la relació del Puig d'Enees amb la família dels Colom i els Despuig. Això tindria molta importància, ja que es podrien relacionar les possessions dels Centelles al Regne de València amb fets protagonitzats per la nissaga dels Coloms (els plets dels Reis Catòlics amb en Joan Colom i els esforços del seu fill Ferran per restaurar el seu llegat).

En conclusió, Albinyana descriu una nissaga que encaixa molt més amb els fets històrics del Renaixement i amb els del descobriment de les Amèriques. Els Centelles aportarien el context geogràfic en el qual es van moure la mateixa família dels Colom i Bertran i el mateix Descobridor i la dels Despuig: possessions a Sicília, Nàpols, Occitània, Principat de Catalunya i Regne de València.

Víctor Cucurull: Els Ariosto i els Aragó a la cort de Ferrara
A dos quarts de dotze en Víctor Cucurull ha començat la seva conferència. Ha recopilat les connexions familiars, artístiques i polítiques de la nissaga Este i els Ariosto de Ferrara amb famílies catalanes establertes a Itàlia i entroncades amb la casa reial catalana de Nàpols i amb els Borja.

La presentació comença amb una visita a la ciutat de Ferrara. En concret, al palau dels Ariosto (els «Ariosto» són oficialment els «Ariosti») i al convent de clarisses de la ciutat, on els Este són enterrats.

Al llarg de la conferència sobre aquesta nissaga resseguim com els entorns artístics, culturals i polítics dels Ariosto estan en gran part formats per personatges que tenen connexions a la cort catalana de Nàpols i a la dels Estats Pontificis del segle XVI. És així com es comença a arribar a la conclusió que els fonaments i impulsors del Renaixement vénen d'aquest impuls de la nació catalana per governar la península itàlica.

Presentació de llibre d'Imma Tubella A cavall del vent
Seguidament, l'Imma Tubella ha presentat el seu nou llibre: una novel·la anomenada «A cavall del vent», que recull els fets de la vida de la princesa mexica Xipaguacín, filla de l'últim emperador mexica Moctezuma, a la Cerdanya. Rere la novel·la, es nota que hi ha molt de treball d'investigació per dotar versemblança l'acció. Calia donar el context polític, cultural, etc. sobre la conquesta de l'imperi mexica i sobre la vida a la Cerdanya del segle setze.

L'iImma Tubella presentant la seva novel·la 'A cavall del vent'

El llibre narra les dificultats amb què es trobà aquesta princesa, després que fos cedida, ella i el seu germà per Moctezuma a Cortès, en el viatge cap Europa i un cop instal·lada entre els catalans. Una història fascinant, que permet entendre millor aquesta part de la nostra història, poc coneguda per la societat catalana.

Llevant de taula: Jordi Fornas presenta l'Organització per l'Alliberament de Catalunya
Juntament de la mà d'un dels cofundadors de la l'Organització per l'Alliberament de Catalunya, en Jordi Bilbeny i en Jordi Fornas han presentat aquesta organització que es va fundar davant l'Organització de les Nacions Unides (ONU)..

L'OAC es defineix com a moviment d'alliberament nacional de la Nació Catalana, ja que Catalunya és una nació ocupada militarment des de fa més de tres segles per potències estrangeres.

Presentació del manifest de l'Órganització d'Alliberament de Catalunya

Acompanyats d'altres cofundadors de l'organització, En Bilbeny i En Fornas han llegit un manifest que s'ha presentat a l'Alt Comissionat pels Drets Humans de les Nacions Unides (OHCHR) i al Comitè Especial de Descolonització. Al manifest hi argumenten la vulneració de drets humans, establerts per l'ONU, que pateix Catalunya i han anunciat la seva intenció de recuperar l'Estat Català lliure i democràtic amb la major brevetat, seguint la legalitat establerta per l'ONU i pels mitjans més pacífics possibles. La finalitat última és que Catalunya s'afegeixi a les nacions lliures del món reconegudes per l'Organització de les Nacions Unides.

Sebastià Sardiné: De l'abjuració a l'execució. Una proposta per a fer efectiva la DUI
Un cop feta la presentació de l'OAC, en Sebastià Sardiné, membre de Juristes per la Independència, ha presentat en una conferència una proposta per mitjà de la qual, segons el dret internacional i la història de Catalunya, seria més adequat fer la independència de Catalunya.

Enlloc de proposar una DUI tal com es va voler formular, Sardiné proposa el plantejament d'una abjuració legal a través d'una Assemblea Nacional, que s'inspira en la fórmula amb la qual van accedir a la independència els Països Baixos i els Estats Units d'Amèrica.

Rafael Mompó: Era Nicolau de Cusa de Sagunt?
Rafael Mompó ha obert les conferències de la tarda sobre la redescoberta històrica d'un gran intel·lectual: l'anomenat Nicolau de Cusa. Entre d'altres llocs, a aquesta personalitat se la fa natural de Sigüenza, a Castella. En realitat però, Nicolau era de Sagunt.

Analitzant la vida del personatge, Mompó demostra la clara relació, pel que fa al nostre personatge, entre la localitat

valenciana de Sagunt i Cusa, alhora que relata alguns fets públics que donen context a la seva vida, sobretot, d'una banda, el cisma entre l'Església d'Occident i Orient i, de l'altra, el cisma que es patí a l interior d'Occident.

Rafel Mompó pronunciant la seva conferència

A més a més, un dels fets que més ha generat sorpresa i interès entre el públic ha sigut la documentació que Mompó ha trobat de gent contemporània a Cusa segons la qual s'afirma que la predescoberta d'Amèrica s'efectuà l'any 1464.

Carme Jiménez Huertas: Ve el català del llatí?
Una de les conferències més esperades d'aquest any ha sigut la de Carme Jiménez Huertas, una lingüista que acumula una sèrie de recerques sobre l'origen i naixement de les llengües romàniques, recerques que li han valgut el prestigi i reconeixement a moltes universitats anglosaxones i especialment a la comunitat lingüista de Romania.

Huertas argumenta que les llengües romàniques no venen del llatí sinó del substrat anterior a la dominació romana, el substrat ibèric. Els nous estudis genètics avalen la gairebé inexistència de moviments migratoris o invasions de pobles indoeuropeus a l'Europa Occidental des del paleolític. Això descartaria la possibilitat que hi hagués una diversitat de llengües locals molt diferent a l'occident de l'Imperi Romà.

Carme Jiménez Huertas: el català no ve del llatí

El seu llibre «No venimos del latín» recull tota la seva investigació al respecte i és una peça fonamental per poder entendre millor com evolucionen les llengües i com va néixer la nostra llengua materna. De la mateixa manera que el castellà i el portuguès instaurats en el continent americà no han evolucionat prou en cinc-cents anys com per generar una llengua nova, el llatí no hauria pogut tenir temps suficient per evolucionar del llatí clàssic al llatí vulgar i, finalment, a la llengua romànica -de fet, al segle III A.C. el llatí ja era una llengua morta-. Seria per això que totes les llengües romàniques tenen una gran similitud entre si però el parentiu d'aquestes amb el llatí és més llunyà.

Cinefòrum amb Ignasi P. Ferré: Mossos d'esquadra.cat
La jornada ha acabat després de sopar amb la projecció del documental d'Ignasi P. Ferré «Mossos d'esquadra.cat». El documental fa una narració dels orígens i evolució de la policia a Catalunya des de la Guerra dels Segadors (1640). Com sempre, la projecció ha vingut seguida d'un debat del públic amb el director sobre dubtes i curiositats sobre el contingut de la pel·lícula.

Pol Bragulat